

*САКАЛО О. Є., кандидат історичних наук, доцент
ЩЕРБИНА А. В., студентка*

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

МОЖЛИВИЙ ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА СВІТОВУ ТА УКРАЇНСЬКУ ЕКОНОМІКУ

Пандемія коронавірусної інфекції COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2, розпочалася з грудня 2019 р. після фіксації у китайському місті Ухань перших випадків пневмонії невідомого походження. У січні 2020 р. випадки інфікування були зафіксовані в усіх провінціях Китаю, а в лютому хвороба поширилася на десятки країн світу. 11 березня 2020 р. Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила, що захворювання набуло характеру пандемії, тобто сильної епідемії, що має загальносвітовий масштаб [1]. За даними на початок квітня 2020 р. кількість інфікованих у світі перевищила 1 млн. осіб і продовжує зростати.

Заходи, які почали застосовувати уряди різних країн для протидії поширенню хвороби, передбачали введення суворого карантину, що суттєво позначилося на функціонуванні різних соціальних інститутів, зокрема, й економіки. Значні обмеження, що були введені у сфері пересування громадян (як у середині країни, так і на міжнародному рівні), проведенні масових заходів, міжнародного транспортного сполучення тощо, спричинили яскраві негативні, депресивні наслідки як для національних економік (особливо країн другого та третього світу), так і для світової економіки в цілому. Високий рівень глобалізованості сучасного світу водночас сприяв і швидкому поширенню епідемії, і негативній ланцюговій реакції у світовій економіці.

Наразі складно точно оцінити та спрогнозувати економічні втрати і України, і світу в цілому від пандемії, але дещо вже можна цілком впевнено констатувати.

Внаслідок самоізоляції людей вдома та суттєвих обмежень їхнього пересування як запобіжних заходів, припинили свою роботу заклади сфери обслуговування, культури, освіти, спорту тощо. Деякі райони Європи фактично повністю закриті і там здійснюється економічна діяльність лише першої необхідності (наприклад, виробництво продуктів харчування, медикаментів тощо). Отже, обсяги виробництва і, відповідно, ВВП суттєво падають. Так, наприклад, за прогнозом «The Wall Street Journal» у найбільш песимістичному варіанті ВВП США зменшиться на 10 %, що буде найбільшим падінням із часів Великої депресії 1929–1933 рр. На кінець березня 2020 р. вже 10 млн. американців звернулися із заявками на отримання допомоги по безробіттю, що є сумним рекордом [2]. У січні та лютому 2020 р. Китай повідомив про падіння доданої вартості виробництва на 13,5 %. Якщо припустити, що цей негативний шок призведе до падіння ВВП на 15 % за перший квартал, після чого все ж таки почнеться швидке відновлення, то прямий негативний вплив від коронавірусу для китайської економіки спричинить втрату 3,75 % ВВП на кінець 2020 р. Це дуже значне падіння порівняно з 5,8 % зростання, що були спрогнозовані МВФ на початку 2020 р. Інші східноазіатські країни, зокрема, Південна Корея та Японія, постраждали менше, тому втрати ВВП вірогідно будуть не такі великі.

Також сильно постраждають економіки країн, що мають у своїй структурі значну частку сфери послуг, особливо туризму, громадського харчування та розваг – Італія, Іспанія, Австрія та ін. Наприклад, в Італії ці галузі складають до 7 % ВВП.

Якщо карантинні заходи триватимуть більше одного місяця, то це може призвести до 10 % падіння ВВП у загальносвітовому масштабі за результатами 2020 р. [3]. Це вдвічі більше, аніж, наприклад, падіння європейського ВВП за наслідками світової економічної кризи

2008–2009 рр. Загалом, у світі помітне значне падіння попиту на більшість товарів (окрім товарів першої необхідності). Також ринок зменшується внаслідок негативних очікувань споживачів – люди бояться втратити роботу та доходи бізнесу. Зупиняються цілі виробництва, тимчасово, через заходи з обмеження вільного переміщення товарів та людей, закриваються міжнародні торгівельні канали.

Якщо говорити про вплив пандемії COVID-19 на економіку України, то нам слід очікувати значних труднощів, зокрема, зменшення інвестицій, зростання інфляції, падіння світових цін на деякі товари, що складають основу вітчизняного експорту (наприклад, метал). Загалом прогнозоване падіння українського експорту та імпорту внаслідок рецесії світової економіки становитиме 15–25 %.

І в цей скрутний час дуже важливу роль повинна відіграти зважена, продумана державна соціальна та економічна політика. За допомогою різних монетарних та фіскальних інструментів повинна забезпечуватися стабільність національної валюти. Уряд повинен розробити заходи, спрямовані на підтримку малого та середнього бізнесу (як найбільш вразливих для кризи) й, безумовно, подбати про малозабезпечених громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. ВООЗ оголосила про пандемію коронавірусу в світі. URL : <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/koronavirus-pandemiya-ostanni-novini-50075043.html>
2. Число заявок на пособия по безработице в США побил рекорд 1982 года. URL : <https://www.rbc.ru/economics/26/03/2020/5e7ccd0c9a794718b07a2b1a>.
3. Шепотило О. Вплив COVID-19 на світову економіку та зовнішню торгівлю України. URL : https://voxukraine.org/uk/vpliv-covid-19-na-svitovu-ekonomiku-ta-zovnishnyu-torgivlyu-ukrayini/?fbclid=IwAR35EhkZcgkeokMpCKupD2YvND51gVgfhicqRDtSISZNE5SFLx6zjNJ_WNY.